

شماره: م/ب/ ۱۶۲

تاریخ: ۱۳۸۰/۲/۲۹

«بسمه تعالی»

جهت اطلاع مدیران عامل محترم کلیه بانکها ارسال گردید

پیرو بخشنامه های شماره ۳۵/۱۱۹۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۳ و نب/۶۷۳ مورخ ۱۳۷۵/۲/۲ و نب/۵۷۸۴ مورخ ۱۳۷۷/۸/۲۴ و عطف به بند ۴ مصوبه نهصد و چهل و نهمین جلسه مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۲ شورای محترم پول و اعتبار، به پیوست یک نسخه از آئین نامه صدور ضمانت نامه و ظهرنویسی از طرف بانکها، با آخرین اصلاحات انجام شده جهت استحضار و اقدام لازم ارسال میگردد. ص
پیوست: پنج برگ.

مدیریت کل نظارت بر بانکها و موسسات اعتباری

اداره مطالعات و مقررات بانکی

بهرام فیض زرین قلم محمود مرتضوی

۳۸۱۶

۱۶۱۵-۱۶

آئین نامه صدور ضمانت نامه و ظهر نویسی از طرف بانکها

ماده ۱- صدور ضمانت نامه و ظهر نویسی از طرف بانکها موکول به اخذ وثیقه از مضمون عنه طبق شرایط مندرج در این آئین نامه میباشد.

ماده ۲- انواع وثایق قابل قبول برای صدور ضمانت نامه و ظهر نویسی بشرح ذیل میباشد:

الف- وجه نقد یا طلا یا اسناد خزانه یا اوراق قرضه دولتی یا اوراق مشارکت منتشره براساس مجوز بانک مرکزی یا سپرده سرمایه گذاری مدت دار، یا اوراق قرض الحسنه یا حسابهای ارزی شامل حسابهای سپرده سرمایه گذاری مدت دار ارزی و قرضه الحسنه جاری و پس انداز ارزی^۱ نزد بانک صادر کننده ضمانت نامه.

ب- تضمین بانکها یا موسسات اعتباری غیر بانکی معتبر خارجی.

پ- سفته با دو امضاء قابل قبول بانک - اموال غیر منقول - برگ وثیقه انبارهای عمومی مربوط به کالا - سهام شرکتهایی که در بورس پذیرفته شده باشد - کشتی و هواپیما.

تبصره (۱)- در مورد شرکتهای تحت مدیریت دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و شرکتهای وابسته به آنها، بانک می تواند سفته شرکت یا نهاد در وجه بانک را قبول نماید^۲.

تبصره (۲)- غیر از وثایق پیش بینی شده در این آئین نامه، بانک مرکزی میتواند حسب مقتضیات روز وثایق دیگری را پیش بینی و در صورت لزوم به بانکها اعلام نماید^۲.

ماده ۳- حداقل معادل ده درصد مبلغ ضمانت نامه یا ظهر نویسی از یک یا ترکیبی از وثایق بند الف- ماده ۲ و

بابت بقیه آن از یک یا ترکیبی از انواع وثایق مشروح ذیل خواهد بود:

۱- یخشنامه شماره نب/ ۵۷۸۴ مورخ ۱۳۷۷/۸/۲۴

۲- بند ۴ مصوبه نهصد و چهل و نهمین جلسه مورخ ۷۹/۱۱/۲ شورای پول و اعتبار

- ۱- معادل بقیه مبلغ ضمانت نامه و یا ظهر نویسی از یک و یا ترکیبی از انواع وثایق مذکور در بندهای الف و ب ماده ۲.
- ۲- سفته طبق بند پ ماده ۲ و تبصره (۱) ذیل آن حداقل معادل ۱۲۰ درصد بقیه مبلغ ضمانتنامه و یا ظهرنویسی.
- ۳- اموال غیر منقول یا برگ وثیقه انبارهای عمومی یا سهام شرکتهایی که در بورس پذیرفته شده باشد یا کشتی یا هواپیما حداقل معادل ۱۵۰ درصد بقیه مبلغ ضمانتنامه یا ظهرنویسی.
- تبصره (۱)- ضمانت نامه های مربوط به شرکت در مناقصه و مزایده از پرداخت وثیقه نقدی مذکور در ماده ۳ معاف می باشند و درصدهای مذکور در ردیفهای (۲) و (۳) نسبت به کل مبلغ ضمانتنامه محاسبه خواهد شد.
- تبصره (۲)- بانکها می توانند از اخذ وثیقه نقدی مذکور در ماده ۳ بابت ضمانتنامه های صادره منحصرأ برای امور کشاورزی، احداث، تکمیل و یا تعمیر واحدهای مسکونی خودداری کنند مشروط بر اینکه وثیقه منحصرأ غیر منقول بوده و حداقل ۱۶۰ درصد مبلغ ضمانتنامه ارزش داشته باشد.
- تبصره (۳)- ضمانتنامه های مربوط به کارخانه های تولیدی بابت خرید مواد اولیه از خارج یا هزینه های ارزی اجرای طرحهای تاسیس یا توسعه کارخانه هایی که مورد تأیید و توصیه وزارت خانه های مربوط باشد و وامهای خارجی برای منظورهای فوق در صورت موافقت بانک مرکزی مشمول تبصره (۱) این ماده می باشد.
- ماده ۴- تعهدات هر یک از مشتریان بانک بابت ظهرنویسی و ضمانتنامه های صادره نباید از ۲۵ درصد مجموع سرمایه و اندوخته های بانک تجاوز نماید مشروط بر اینکه جمع تعهدات هر مشتری اعم از ضمانتنامه و ظهرنویسی و وام و اعتبار از ۳۰ درصد مجموع سرمایه و اندوخته های بانک تجاوز نکند. بانک مرکزی می تواند در موارد استثنایی نصاب ۳۰ درصد اخیرالذکر را به ۴۰ درصد افزایش دهد.
- تبصره- ضمانتنامه و ظهرنویسی هائیکه در مقابل وجه نقد یا اسناد خزانه یا اوراق قرضه دولتی یا اوراق مشارکت منتشره بر اساس مجوزبانک مرکزی یا سپرده سرمایه گذاری مدت دار، یا اوراق قرض الحسنه یا حسابهای ارزی شامل حسابهای سپرده سرمایه گذاری مدت دار ارزی و قرض الحسنه جاری و پس انداز ارزی و یا تضمین

بانکها یا موسسات اعتباری غیر بانکی معتبر خارجی صادر میشود و همچنین آن قسمت از ظهر نویسی ها و ضمانتنامه های صادره در مقابل وثائق مذکور در فوق مشمول محدودیت مذکور در این ماده نخواهد بود.

ماده ۵- مجموع تعهدات ناشی از ظهرنویسی و صدور ضمانتنامه های هر بانک نباید از مجموع سرمایه و اندوخته ها و سی درصد کل سپرده های پایان ماه پیش بانک که قسمتی از آنها طبق بند ۳ ماده ۱۴ قانون پولی و بانکی کشور نزد بانک مرکزی نگاهداری میشود تجاوز نماید.

تبصره- ضمانتنامه های مربوط به شرکت در مناقصه و مزایده و ظهرنویسی و ضمانتنامه هائیکه در مقابل وجه نقد یا اسناد خزانه یا اوراق قرضه دولتی یا اوراق مشارکت منتشره براساس مجوز بانک مرکزی یا سپرده سرمایه گذاری مدت دار، یا اوراق قرض الحسنه و یا حسابهای ارزی شامل حسابهای سپرده سرمایه گذاری مدت دار ارزی و قرض الحسنه جاری و پس انداز ارزی و یا تضمین بانکها یا موسسات اعتباری غیر بانکی معتبر خارجی صادر میشود و همچنین آن قسمت از ظهرنویسی ها و ضمانتنامه های صادره در مقابل وثائق مذکور در فوق مشمول محدودیت مذکور در این ماده نخواهد بود.

ماده ۶- صدور ضمانتنامه ریالی در برابر تضمین بانکها یا موسسات اعتباری غیر بانکی معتبر خارجی و همچنین صدور ضمانتنامه ارزی منوط به موافقت قبلی بانک مرکزی میباشد.

ماده ۷- در ضمانتنامه ها باید موضوع ضمانتنامه - نام مضمون له و مضمون عنه و مدت اعتبار ضمانتنامه و مبلغ آن بطور صریح قیدشود.

ماده ۸- بانکها باید برای حساب ضمانت نامه ها و ظهر نویسی ها و وثائق نقدی و وثائق غیر نقدی ضمانت نامه ها و ظهر نویسی ها حساب جداگانه نگهداری نمایند. بجز از وجه نقد و سپرده سرمایه گذاری مدت دار، یا حسابهای ارزی شامل حسابهای سپرده سرمایه گذاری مدت دار ارزی و قرض الحسنه جاری و پس انداز ارزی نزد خود بانک، بقیه وثائق باید در حساب انتظامی نگهداری شود.

ماده ۹- بانکها باید صورت ریز کلیه ضمانتنامه های صادره و تعهدات ناشی از ظهرنویسی ها را در پایان ماههای شهریور و اسفند هر سال منتهی ظرف ۲۵ روز مطابق نمونه ایکه از طرف بانک مرکزی برای آنها فرستاده شده است تهیه و به بانک مرکزی اداره نظارت بر امور بانکها ارسال نمایند.

ماده ۱۰- از این تاریخ هر گونه ظهرنویسی و یا صدور ضمانتنامه توسط بانکها منوط به رعایت کامل مقررات این آئین نامه است. ضمانتنامه ها و ظهرنویسی های موجود که براساس مقررات قبل صادر شده اند، در صورت ضرورت تمدید، به تشخیص بانک میتوانند کماکان با شرایط قبلی تمدید شوند.